

Bakalářská práce:

Rozdíly a styčné body české a japonské kultury nahlížené prostřednictvím pohádek a pověstí

Autorka:

Marcela KRUPKOVÁ

Vedoucí BP:

PhDr. Vladimír CZUMALO, CSc.

Oponent BP:

PhDr. et Mgr. Martin RYCHLÍK, Ph.D.

52 stran; z toho všech 52 stran v textové části (včetně seznamu literatury s 26 tištěnými prameny, z toho jediným cizojazyčným [anglickým]).

Oponentský posudek:

Aspirantka bakalářského titulu kulturologie Marcela Krupková zvolila poměrně originální téma, u něž však od počátku převládají otázky, zda jej lze vůbec obsáhnout na tak omezeném prostoru. Bakalářská práce se zaměřuje na pohádky „z hlediska jejich univerzálnosti“ a snaží se komparovat pohádkové systémy z různých částí planety – z českého a z japonského prostředí. „Celá práce si neklade za úkol přinést nějaké konečné odpovědi na otázky původu pohádek, jako spíše předložit problematiku pohádky coby nositele kulturních vzorců, a jako taková je spíše předestřením problému, který je možno studovat dále a hlouběji,“ píše Krupková v úvodu, dobře si vědoma limitů svého kvalifikačního textu (str. 8).

Krupková rozdělila práci na sedm segmentů, z čehož stěžejních je pět číslovaných kapitol. Po *Úvodu* předkládá v 1. kapitole východiska a motivace své práce, když správně připomíná, nakolik je [a byla] pohádka relevantním „médiem, jež pomáhá formovat příslušníky té které kultury“ (str. 9). Druhá kapitola – ve stručnosti, ale reprezentativně – předkládá historický exkurz do dějin japonského myšlení (str. 12-17), který je v kontextu ne-japanologické čili kulturologické bakalářské práce, myslím si, plně dostačující.

Ve třetí kapitole, nazvané *Pohádky obecně* (str. 18-30), autorka nastiňuje vědecké studium pohádek, mytologie a folkloristiku od T. Benfeyho *Pančatantry* až po C. Lévi-Strausse. S obzvláštním důrazem se zaobírá strukturalistou V. J. Proppem, jehož klasické dílo řádně cituje a zná. Z hlediska české folkloristiky, která má velmi bohatou tradici pěstovanou nejen na univerzitních pracovištích v Praze či Brně, by ale textu slušely četnější odkazy na práce Polívkovy, Tilleho nebo Bogatyřova a dalších.

Ať je oponovaná práce sympatická autorčiným zájmem o téma, nelze nezmínit zásadní opomenutí. Slušelo by se (ve věci porovnání pohádkových motivů) věnovat alespoň zmínky o *historicko-geografické* či *migrační finské škole* a katalogy pohádkových motivů – děl Antii Aarneho a Stithe Thompsona (AaTh; jako FFC 34 vyšly v roce 1921 české pohádky).

Čtvrtá část je věnována komparacím pohádek v českém a japonském prostředí (str. 31-36), pátá pak konkrétním pohádkám (str. 37-47). „Pro účel této práce jsou pohádky vybírány a shlukovány do celků na základě společných či podobných prvků tak, aby bylo poukázáno na

některé z hlavních témat a to, jak se s nimi v obou pohádkových okruzích pracuje,“ uvádí Krupková (str. 36), jež volí devět jevů/motivů: dobrý vs. zlý, chytrost/lstivost, hloupost, kouzelné děti, kouzelné předměty, přadlenky, čerti, pohádky o zvířatech a humorné pohádky, na nichž poukazuje na základní rozdíly či podobnosti v českých a japonských pohádkách.

V bibliografické části, jež zahrnuje celkem 26 prací, je jediná práce v cizím jazyce: klasické dílo Ruth Benedictové, což považuji za slabinu jinak pěkně zpracované bakalářské práce. Hlavními prameny – kromě knih Z. Černé – byly pro aspirantku práce renomovaných japanistů: A. Límana či Z. Švarcové, kteří byli za svou práci oceněni samotným císařem, podobně jako starší díla V. Winkelhöferové. Pozitivně kvituji i užití studií z časopisu *Kokoro* (H. Jamada, A. Dospíšil). Jak již bylo uvedeno, slabiny nacházím v sekci folkloristické.

Z hlediska formálního je text psán příjemným, kultivovaným jazykem; jen občas se vyskytnou překlepy či drobné gramatické chyby typu „... Japonská společnost“ (str. 16). Vysoce hodnotím péči o transkripci japonských jmen a pojmů, která nebývá – bohužel – pravidlem. Otázkou k diskuzi je promítnutí pohádkových motivů do současného japonského *komiksu*, o němž kolegyně Krupková v závěrečné pasáži krátce hovoří. Bude se tématu věnovat i dále?

HODNOCENÍ PRÁCE:

(1 = nejlepší / 5 = nejhorší)

1. Formulace cílů práce	1	2	3	4	5
2. Volba vhodné metodiky	1	2	3	4	5
3. Splnění cílů práce	1	2	3	4	5
4. Odborný přínos práce	1	2	3	4	5
5. Originalita práce	1	2	3	4	5
6. Struktura práce	1	2	3	4	5
7. Práce s daty a informacemi	1	2	3	4	5
8. Postup řešení je logický	1	2	3	4	5
9. Klíčová slova vystihují obsah	1	2	3	4	5
10. Členění textu do odstavců a kapitol	1	2	3	4	5
11. Práce s odbornou literaturou	1	2	3	4	5
12. Srozumitelnost textu (úroveň jazykového zpracování)	1	2	3	4	5
13. Přesnost formulací	1	2	3	4	5
14. Práce s odborným jazykem	1	2	3	4	5
15. Formální zpracování a grafická úprava	1	2	3	4	5

NÁVRH HODNOCENÍ PRÁCE ZNÁMKOU:

1 2 3 4

Resumé:

Předloženou bakalářskou prací *Rozdíly a styčné body české a japonské kultury nahlížené prostřednictvím pohádek a pověstí* prokázala její autorka Marcela Krupková orientaci v interdisciplinární problematice, schopnost zasadit řešené téma do širších kontextů i práci s odbornou literaturou. Kladem je kultivované vyjadřování i pečlivé zpracování BP.

Po zodpovězení otázek navrhuji hodnotit stupněm *velmi dobře*. Doporučuji k obhajobě.

V Praze 9. září 2012

PhDr. et Mgr. Martin Rychlík, Ph.D.
Katedra kulturologie FF UK